

חק לישראל – פרשת וילך יום א'

תורה – דברים פרק לא'

- (א) וַיִּלְךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל: (א) וַיִּלְךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל: (א) וַאֲזַל מֹשֶׁה וּמִלִּיל יַת פִּתְגָמָיָא הָאֵלִיּוֹן עִם כָּל יִשְׂרָאֵל:
- (ב) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא אוֹכַל עוֹד לָעֲצָת וּלְבוֹא וַיְהוּה אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: (ב) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא אוֹכַל עוֹד לָעֲצָת וּלְבוֹא וַיְהוּה אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: (ב) וַאֲמַר לְהוֹן בֶּר מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנָּה יוֹמָא דִּין לִית אָנָּה וְכִיל עוֹד לְמַפְק וּלְמַעַל וְנִי אָמַר לִי לֹא תַעֲבֹר יַת יַרְדֵּנָא הַדִּין:
- (ג) יְהוּה אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא יִשְׁמִיד אֶת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וַיִּרְשָׁתָם יְהוֹשִׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוּה: (ג) יְהוּה אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא יִשְׁמִיד אֶת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וַיִּרְשָׁתָם יְהוֹשִׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוּה: (ג) וְיִי אֱלֹהֶיךָ מִימְרָה עֹבֵר קְדָמָךְ הוּא יִשְׁעֵי יַת עַמְמָיָא הָאֵלִיּוֹן מִקְדָּמָךְ וַתִּירַתְנֹן יְהוֹשִׁעַ הוּא עֹבֵר קְדָמָךְ כַּמָּא דִּי מִלִּיל יִי:
- (ד) וְעָשָׂה יְהוּה לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחֹן וּלְעוֹג מְלֹכֵי הָאֲמֹרִי וּלְאַרְצֵם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם: (ד) וְעָשָׂה יְהוּה לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחֹן וּלְעוֹג מְלֹכֵי הָאֲמֹרִי וּלְאַרְצֵם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם: (ד) וְעֵבֶד יִי לְהוֹן כַּמָּא דִּי עֹבֵד לְסִיחֹן וּלְעוֹג מְלֹכֵי אֲמֹרָא וּלְאַרְעֵהוֹן דִּי שְׁעֵי יְתֵהוֹן:
- (ה) וּנְתַתֶּם יְהוּה לְפָנֶיכֶם וְעִשִּׂיתֶם לָהֶם כְּכֹל הַמְצִוָּה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתְכֶם: (ה) וּנְתַתֶּם יְהוּה לְפָנֶיכֶם וְעִשִּׂיתֶם לָהֶם כְּכֹל הַמְצִוָּה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתְכֶם: (ה) וַיִּמְסְרֵנּוּ יִי קְדָמֵיכוֹן וַתַּעֲבְדוּן לְהוֹן כְּכֹל תַּפְקֻדָּתָא דִּי פְקֻדִית יִתְכוּן:
- (ו) חֲזֹקוּ וְאַמְצוּ אֶל תִּירְאוֹ וְאֶל תַּעֲרִצוֹ מִפְּנֵיהֶם כִּי יְהוּה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֲלֹךְ עִמָּךְ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ: (ו) חֲזֹקוּ וְאַמְצוּ אֶל תִּירְאוֹ וְאֶל תַּעֲרִצוֹ מִפְּנֵיהֶם כִּי יְהוּה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֲלֹךְ עִמָּךְ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ: (ו) תְּקִיפוּ וְאַלִּימוּ לֹא תִדְחֲלוּן וְלֹא תִתְבַּרְוּן מִקְדָּמֵיהוֹן אַרִי יִי אֱלֹהֶיךָ הוּא הַמְדַבֵּר קְדָמָךְ לֹא יִשְׁבַּקְךָ וְלֹא יִרְשָׁשְׁךָ:

רש"י

- (א) וילך משה וגו': אמר אל: אנכי היום – היום מלאו ימי ושנותי ביום זה נולדתי ביום זה אמות. ד"א ללאת ולבוא בדברי תורה מלמד שנסתתמו ממנו מסורות ומעיינות החכמה:
- (ו) לך ירפך – לך יתן לך רפיון להיות נעזב ממנו:
- (ב) לך אוכל עוד ללאת ולבוא – יכול שתשש כמו תלמוד לומר לך כהתה עינו ולא נס לכה אלא מהו לך אוכל איני ראוי שניטלה ממני הרשות וניתנה ליהושע: וה' אמר אלי – זהו פירוש לך אוכל עוד ללאת ולבוא לפי שה'

נביא – הושע יד' א'-ו'

- (א) תֹּאשֶׁם שְׁמֵרוֹן כִּי מָרְתָה בְּאַלְהֵיךָ בְּחָרֵב יַפְלוּ עַל־לִיָּהֶם יִרְטָשׁוּ וְהָרִיזוּתוֹ יִבְקְעוּ: (א) תחוב שמרון ארי סריבת על מימר אלהא בחרבא יתקטלו ויעולמהו יטרפון ומעדיתיהו יתבועו:

חק לישראל – פרשת וילך יום א'

- (ב) שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כִשְׁלֹת בְּעֹנְךָ: (ב) תוב ישראל לדחלתא דיי אלהך ארי אתקלתא בחוברך:
- (ג) קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל יְהוָה אֱמַרוּ אֵלָיו כֹּל תִּשָּׂא עֵינַי וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ: (ג) קריבו עמכון פתגמין דאתודאה ותובו לפולחנא דיי אמרו קדמוהי קריב קדמך למשבק על עוין ונתקבל דא כטבין ויהוין מילי ספותנא מתקבלין קדמך כתורין לדעוא על מדבחא:
- (ד) אֲשׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ עַל סוּס לֹא נִרְכָּב וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לְמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ אֲשֶׁר בְּפִי יְרַחֵם יְתוּם: (ד) מלכי אתור לא יפרקנא על רכבי סוסין לא נתרחין ולא נאמר עוד אלהנא לעובדי ידנא דמן קדמך אתרחם על אבהתנא כד הוו במצרים הא כיתמין:
- (ה) אֲרַפֵּא מְשׁוּבְתֵם אַהֲבֵם נִדְבָה בִּי שֵׁב אִפִּי מִמְנוּ: (ה) אקבלינון בתיובתהון אשבוק לחוביהון ארחמנון כד יתובון בנדבא ארי תב רוגזי מנהון:
- (ו) אֲהִיָּה כִּטֹּל לְיִשְׂרָאֵל יִפְרַח פְּשׁוּטְנָה וְיִן שְׂרָטָיו כִּלְבָנוּן: (ו) יהי מימרי כטלא לישראל יזהרון כשושנא ויתבון על תקוף ארעהון כאילן לבנו דמשלח עוברתיה:

רש"י

- (א) תֹּאשֵׁם שׁוּמְרוֹן – מעתה תגלה אשמת'.
הריותיו – נשים מעוברות שצחוכה:
- (ב) שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל – שצארץ יהודה פן יקרה אחכס כשומרון לכך נסמכו העניינים, משל למלך שמרדה עליו מדינה שלח המלך פולימרכוס ואמר להחריבה היה אותו פולימרכוס בקי ומיושב אמר להם טלו לכם ימים ואם לאו אני עושה לכם כדרך שעשיתי למדינה פלונית ולחברותיה ולאפרכיאל פלונית ולחברותיה לכך נאמר תֹּאשֵׁם שׁוּמְרוֹן ואומר שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל עד ה' אלהיך כדאיתא בסיפרי בפי' וישב ישראל בשטים. עד ה' אלהיך – תני בשם רבי מאיר שׁוֹבָה יִשְׂרָאֵל בעוד שהוא ה' במדת הרחמים ואם לאו אלהיך מדת הדין עד ללא יתעבד סניגוריא קטיגוריא. פי כשלת – באו לך מכשולים בעד עוונך:
- (ג) כֹּל תִּשָּׂא עֵינַי – כל עוונותינו סלח. וקח טוב – ולמדנו דרך טוב, דבר אחר מעט מעשים טובים שצדינו קח צידך ושפטנו אחריהם וכן דוד אומר מלפניך משפטי יא
- עיניך תחזנה מישרים (תהלים יז) דבר אחר וקח טוב וקבל הודיה מאתנו שנאמר טוב להודות לה' (תהלים כב). ונשלמה פרים – שהיה לנו להקריב לפניך נשלם אותם צרינו דברי שפתינו:
- (ד) אֲשׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנוּ – עוד זאת אמרו לפנינו לא נבקש עוד עזרת אדם לא מאשור ולא ממצרים. על סוס לא נרכב – זו היא עזרת מצרי' שהיו שולחים להם סוסים כמו שאמרו ליסעיה (נ) לא כי על סוס ננוס ועל קל נרכב. ולא נאמר עוד למעשה ידנו – שהם אלהינו. אשר בך – לצדך תהיה תקותינו המרצה יתומים:
- (ה) אֲרַפֵּא מְשׁוּבְתֵם – אמר הנביא כך אמר לי רוח הקודש מאחר שיאמרו לפני כן ארפא משובתם ואוהבם בנדבת רוחי אעפ"י שאינו ראויין לאהבה אתנדב לאהבתם כי שב אפי ממנו:
- (ו) אֲהִיָּה כִּטֹּל – הטל את שרשיו וילליחם כלבנון כשרשיו אילני הלבנון שהם גדולים:

בתובים – תהלים פרק ט' טי-יד'

- (ט) וְהוּא יִשְׁפֹּט תִּבְלַת בְּצֶדֶק יְדִין לְאֻמִּים בְּמִישְׁרִים: (ט) והוא ידין עמא דארעא בזכותא ידין עממיא בתריצותא:

חק לישראל – פרשת וילך יום א'

- (י) וַיְהִי יְהוָה מְשַׁבֵּב לְדָדָּךְ מְשַׁבֵּב לְעֵתוֹת בְּצַרְהָ: (י) ויהי מימרא דיי תקוף למסכנא תקוף בעדני עקתא:
- (יא) וַיִּבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׂמֹךְ כִּי לֹא עֲזַבְתָּ דְרָשִׁיךָ יְהוָה: (יא) ויסתכלון בסברותך ידעי שמך מטול דלא שבקתא תבעיד יי:
- (יב) זָמְרוּ לַיהוָה יֵשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתֵיזוּ: (יב) זָמְרוּ לַיהוָה יֵשֵׁב צִיּוֹן הַגִּידוּ בְּעַמִּים עֲלִילוֹתֵיזוּ:
- (יג) כִּי דַרְשׁ דְּמִים אוֹתָם זָכַר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנִיִּים {עֲנִיִּים}: (יג) מטול דתביע דמא דזכאה ית צדיקא דכיר ולא שלי קבלת ענותנין:
- (יד) חֲנַנְנִי יְהוָה רְאֵה עֲנִי מִשְׁנָאִי מְרוֹמְמִי מְשַׁעְרֵי מוֹת: (יד) חוס עלי יי חמי סגופי מבעלי דבבי מרומם לי ממעלני מותא:

רש"י

- (ט) והוא ישפט תכל כלק ידיו לאמים
במישרים – עד בא הקץ הי' רגיל לשפטם
ברחמים לפי מישרים המלווין בהם דן אותם
בלילה כשהם ישנים מן העצירות:
(י) ויהי ה' משגב לדך – לשון לכא
אילאמינשי"ה בלעז לעתיד כשיכונן למשפט
כסאו יהי משגב לישראל שהם דכיס. לעתות
בזרה – עתים של זרה:
- (יב) זמרו לה' יושב ציון – כשיחזיר ישיבתו
לציון יזמרו לו כן:
(יג) אותם זכר – את הדמים שנקפכו
בישראל:
(יד) חננני ה' – עתה בגולה. מרוממי –
בגאולתך:

משנה – תרומות פרק ט'

- (א) הזורע תרומה, שוגג, יופך. ומזיד יקים. אם הביאה שלישי, בין שוגג, בין
מזיד, יקים. ובפשתן, מזיד, יופך:
רע"ב – (א) הזורע תרומה שוגג יופך –
חורק ומהפך, כדי שלא יגלל, ואין בכך כלום:
ומזיד יקיים – כיון שנקרא שם תרומה על
השדה, היה נראה כמאבד את התרומה: ואם
הביאה שלישי אפילו שוגג יקיים – משום
(ב) וחיבת בלקט ובשכחה ובפאה. ועניי ישראל ועניי כהנים, מלקטים. ועניי
ישראל, מוכרין את שלקהם לכהנים בדמי תרומה, והדמים שלקהם. רבי
טרפון אומר, לא ילקטו אלא עניי כהנים, שפא ישבחו ויתנו לתוך פיהם.
אמר לו רבי עקיבא, אם כן, לא ילקטו אלא טהורים:
רע"ב – (ג) דמי תרומה – לגידולי תרומה
אסורים לזרים: לא ילקטו אלא עניי כהנים
– דחיישינן אדמלקטי ליה שדי לפומייהו: אם
(ג) וחיבת במעשרות ובמעשר עני, ועניי ישראל ועניי כהנים נוטלים, ועניי
ישראל מוכרין את שלקהם לכהנים בדמי תרומה, והדמים שלקהם. החובט

חק לישראל – פרשת וילך יום א'

מִשְׁבַּח. וְהָדַשׁ בַּיַּעַד יַעֲשֶׂה, תּוֹלָה כְּפִיפּוֹת בְּצִוְאַרְי בְּהִמָּה וְנוֹתֵן לְתוֹכָן מֵאוֹתוֹ הַמִּין, נִמְצָא לֹא זֹמָם אֶת הַבְּהֵמָה וְלֹא מֵאֲכִיל אֶת הַתְּרוּמָה:

פרתו של כהן: כפיפות – סליון: מאותו המין – של חולין, אם חטים חטים, ואם שעורים שעורים: נמצא לא זומם – כלומר אינו חוסם ונותן זמם לתוך פיה שהרי היא אוכלת מאותו המין: ולא מאכילה תרומה – למשל חולין שצכפיפה התלויה בצוארה היא אוכלת:

רע"ב – (ג) וחייבת צמערות – מעשר ראשון ושני, והוא הדין בתרומה: וצמער עני – אם היא שנה שלשית או ששית של שמיטה שצמער עני נוהג בהן: החובט – גידולי תרומה הללו צמקלות הרי זה משובה, כדי שלא ינטרף לחסום את הבהמה שדש בה, שאכור להניחה לאכול בתרומה אם אינה

(ד) גידולי תרומה, תרומה. וגדולי גדולין, חליון. אבל הטבל ומעשר ראשון וספיהי שביעית ותרומת חוצה לארץ והמדמע והבפורים, גדוליהו, חליון. גדולי הקדש ומעשר שני, חליון, ופודה אותם בזמן זרעם:

שביעית – לפי שאין מוויין ואין נוהגים בכל שנה: ותרומת חולה לארץ – נמי לפי שאינה מלויה: והמדומע – שרובו חולין: וביכורים – שאין מוויין [שאינו] נוהגים אלא בשבעת המינים: גידולי הקדש ומעשר שני חולין – שאם זרע מהן סאה אחת והוסיף כמה סאה חולין. אף בדבר שאין זרעו כלה: ופודה אותם בזמן זרעם – פודה כל האורז בדמי אותה סאה:

רע"ב – (ז) גידולי תרומה תרומה – מדברנו, עבדו רבנו תקנתא משום תרומה טמאה ביד כהן, כי היכי ללא לישאי לה לגביה עד זמן הזרע כדי לזרעה ואחי בה לדי תקלה, ומשום הכי גזרו שיהיו גידולי תרומה כתרומה: וגידולי חולין חולין – אם חזר וזרע אותן גידולין, גידוליהן חולין: הטבל – גידוליו חולין משום דרובו חולין: ומעשר ראשון – נמי משום דרובו חולין: וספיהי

(ח) מאה לגנה של תרומה ואחת של חליון, כלן מתרין בדבר שזרעו כלה, אבל בדבר שאין זרעו כלה, אפלו מאה של חליון ואחת של תרומה, כלן אסורין:

חולין מתרת ערוגות רבות: בדבר שזרעו כלה – אבל בדבר שאין זרעו כלה, אחת של תרומה אוסרת מאה של חולין לפי שאין הקרקע עולה באחד ומאה:

רע"ב – (ה) מאה לגנה של תרומה – שדה שנזרעה ערוגות ערוגות ויש בה מאה ערוגות(ה) של תרומה ואחת של חולין, ולא ידע הי חולין, כולן מותרים. קולא הוא שהקילו בגידולי תרומה דערוגה אחת של

(ו) הטבל, גדוליו מתרין בדבר שזרעו כלה. אבל בדבר שאין זרעו כלה, גדולי גדולין, אסורין. איזהו דבר שאין זרעו כלה, כגון הלוי והשום והבצלים. רבי יהודה אומר, השום, בשעורים:

שאינו זרעו כלה, אפילו גידולי גידולין אסורים באכילת דבר שיהיה זרעו כלה ונאבד) מהרה כמו השעורה. פירוש אח כ, השום שהוא גדול כשעורה אין זרעו כלה, אבל פחית מכשעורה זרעו כלה ואין הלכה כר' יהודה:

רע"ב – (ו) הטבל גידוליו מותרים – באכילת עראי, כשאכל טבל שלא נמרה מלאכתו: בדבר שזרעו כלה – השתא מפרש תנא למלכותיה דתנן לעיל הטבל גידוליו חולין, לא הויא אלא בדבר שזרעו כלה – אבל בדבר

חק לישראל – פרשת וילך יום א'

(ז) הַמִּנְפֵשׁ עִם הַנְּכָרִי בַחֲסִיּוֹת, אֶף עַל פִּי שְׁפָרוֹתָיו טָבֵל, אוֹכֵל מִהֶם עֲרָאִי. שְׁתִּילֵי תְרוּמָה שֶׁנִּטְמָאוּ, שְׁתֵּלָן, טָהְרוּ מִלְטָמָא, וְאַסוּרִין מִלְאָכּוֹל עַד שְׁיָגוּם אֶת הָאֵכֶל. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד שְׁיָגוּם וַיִּשְׁנֶה:

כהן דלמא משהי לה גביה ואתי לידי תקלה, אכתי כיון דטהרו משהי לה גביה. ויש לומר דתרומה נמכרת בזול הרבה לפי שאינה ראויה אללא לכהנים טהורים ואם נטמאת טעונה שריפה, הלכך אפילו אם היו נותנים לכהן תרומה כדי לזרעה לא היה [ל"ל מפסיד] מצטל שדהו, אבל אם היו הגידולין חולין היה משהי תרומה טמאה כדי לזרעה: ואסורים לאכול – מעלה בעלמא היא(וא): עד שיגוס וישנה – שיחתוך מה שגדל גם בצפס השניה, ומה שיגדל משני ואילך יהיה מותר. ואין הלכה כר' יהודה:

רע"ב – (ז) המנפש – תולש עשבים רעים הגדלים בתוך התבואה והירקות: בחסיות – כגון השום והלחן והבצלים והכרתי, כל אלו נקראים חסיות: אף על פי שפירותיו – של נכרי טבל, דסבר האי תנא אין קנין לנכרי בארץ ישראל להפקיע מן המעשר וגידולי טבל טבל בדבר שאין זרעו כלה, אפילו הכי אוכל מהן ערואי: שתילי תרומה – כגון שתילי כרוב ותרדין שנטמאו ושתלן, טהרו מלטמא, דכיון שנתחברו לקרקע נצטלו מתורת אוכל. ואם תאמר כיון דעיקר גזירה גידולי תרומה כתרומה אינה אלא משום תרומה טמאה ביד

גמרא – ברכות דף סג' ע"א

דרש בר קפרא איזוהי פרשה קטנה שכל גופי תורה תלוין בה בכל דרכיך דעהו והוא יישר ארחותיך אמר רבא אפילו לדבר עבירה דרש בר קפרא לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה מה היא אמר רב חסדא מחטא דתלמיזתא: תניא רבי אומר לעולם אל ירבה אדם רעים בתוך ביתו שנאמר איש רעים להתרועע תניא רבי אומר אל ימנה אדם אפטרופוס בתוך ביתו שאלמלי לא מינה פוטיפר את יוסף אפטרופוס בתוך ביתו לא בא לאותו דבר תניא רבי אומר למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה לומר לך שכל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין אמר חזקיה בריה דרבי פרנך אמר רבי יוחנן למה נסמכה פרשת סוטה לפרשת תרומות ומעשרות לומר לך כל שיש לו תרומות ומעשרות ואינו נותן לכהן סוף נצרך לכהן על ידי אשתו שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו וסמך ליה איש איש כי תשטה אשתו ובתיב והביא האיש את אשתו וגו' ולא עוד אלא סוף שנצרך להן שנאמר ואיש את קדשיו לו יהיו אמר רב נחמן בר יצחק ואם נתן סוף מתעשר שנאמר איש אשר יתן לכהן לו יהיה, לו יהיה ממון הרבה:

רש"י על הגמרא

בכל דרכיך – אפילו לעבור עבירה: דעהו – תן לך אם לורך מורה הוא, כגון אליהו צהר הכרמל עבור עליה: מחטא דתלמיזתא – ברוש"י ד של גבווי"ק, שהתפירות עשויות שורות שורות כתלמי מענה: להתרועע – להתרוץ: אפטרופוס – מכנים ומוליא

חק לישראל – פרשת וילך יום א'

קדשו לו יהיו – שמעכב קדשו חלו ואינו
 נותן לכהנים וללוים: סוף שנלכד להן –
 שנעשה עני, וכריך לכך ליטול מעשר עני: לו
 יהיו – לעלמו ויטרכו:

נכסיו: כל שיש לו תרומות ומעשרות ואינו
 נותן לכהן סוף שנלכד לו על ידי אשתו –
 שנעשית סוטה: הכי גרסינן – ואיש את
 קדשו לו יהיו וסמך ליה איש איש כי תשטה
 אשתו וכתוב והביא האיש את אשתו: איש את

זוהר – חלק ג' דף קא' ע"א

אשרי נשוי פשע פסוי חטאה: מאי פסוי חטאה. הא אוקמוהו, דהוא פסוי
 מבני נשא, והוא חטאה דחב לקודשא בריה הוא, ואודי קמי קודשא בריה
 הוא. אבל (ס"א כסוי חטאה) תא חזי, כד בר נש חטי, וחב זמנא חדא, ותריז
 ותלתא, ולא אהדר ביה, הא חובוי באתגליא אינון ומפרסמי לון לעילא,
 ומפרסמי לון לתתא. וכרוזי אזלין קמיה ומכרוזי, אסתלקו מסחרניה
 דפלגיא, נזיף הוא ממאריה, נזיף הוא לעילא, נזיף הוא לתתא, ווי ליה
 דפגים דיוקנא דמאריה, ווי ליה דלא חייש ליקרא דמאריה, קודשא בריה
 הוא גלי חוביה לעילא, חדא הוא דכתיב, (איוב כ) יגלו שמים עונו וארץ
 מתקוממה לו. וכד בר נש אזיל באורחא דמאריה, ואשתדל בפולחניה,
 ואזדמן ליה חטאה חד, פלא מכסין עלויה, עלאין ותתאין, דא אקרי פסוי
 חטאה:

אמר ליה רבי אבא, עד כען לא מטית לעקרא דמלה. ושפיר קאמרת. והאי
 דקאמרו חבריך שפיר. אבל אי הכי, מכוסה חטאה מבעי ליה, מהו פסוי
 חטאה:

אלא תרי מלי דחכמתא אית ביה, ותרווייהו הכי. חד כמה דתנינו, דעובדין
 טבין דבר נש עביד בהאי עלמא, עבדין ליה בההוא עלמא לבושא יקרא
 עלאה, לאתלבשא בהו. וכד בר נש אתקין עובדין טבין, וגבדין עליה
 עובדין ביטין, ואשגח ביה קודשא בריה הוא, ועובדוי ביטין סגיאי, ואיהו
 רשע, דאשתבח חטאה קמי מאריה, ותוהא על אינון טבאן דעבד בקדמיתא,
 הא אתאביד הוא מפלא, מהאי עלמא, ומעלמא דאתי. מה עביד קודשא
 בריה הוא מאינון טבאן דעביד האי חטאה בקדמיתא:

אלא קודשא בריה הוא, אף על גב דההוא רשע חטאה אתאביד. אינון טבאן
 וזכין לא אתאבידו. אית צדיק דאזיל בארחוי דמלכא עלאה, ואתקין
 לבושוי מעובדוי, ועד לא אשלים לבושוי, אסתלק. קודשא בריה הוא
 אשלים ליה, מאינון עובדין דעבד (ס"א דאבד) האי רשע חטאה, ואשלים
 לבושוי, לאתתקנא בהו בההוא עלמא, חדא הוא דכתיב, (איוב כז) יכין וצדיק
 ילבש. והוא חטאה אתקין, וצדיק אתחפי ממה דאיהו תקין, חדא הוא

חק לישראל – פרשת וילך יום א'

דְּכָתִיב בְּסוּי חֲטָאָה, (כסוי הוא מודא דחטאה אתחפי מחטאה) וְעַל דָּא לָא פְּתִיב מְכוּסָה, אֵלָא בְּסוּי:

וְחַד, דְּאִתְחַפֵּי הֵהוּא חֲטָאָה דִּהֲאֵי זְכָאָה, בְּאִינוּן דְּאֶקְרוּן מְצוּלוֹת יָם, דְּהָא מְאֵן דְּנִפְּיֵל בְּמְצוּלוֹת יָם, לָא אֲשַׁתְּכַח לְעֵלְמִין בְּגִין דְּמִיּוּן חֲפִין עֲלִייהוּ. (מאן מצולות ים) כְּמָה דְּאֵת אָמְרָא, (מיכה ז) וְתִשְׁלִיךְ (דף ק"א ע"ב) בְּמְצוּלוֹת יָם כָּל חֲטָאָתָם. מְאֵן מְצוּלוֹת יָם. אֵלָא רְזָא יְקִירָא הוּא, וְהָא (אוקמוה רבי שמעון אמר) אִוקְמִיה רְבִי שְׁמַעוֹן:

הלכה – הרמב"ם הלכות ברכות פרק ו'

(ג) נטילת ידיים בין תבשיל לתבשיל רשות רצה נוטל רצה אינו נוטל ופירות של חולין אינן צריכין נטילת ידיים בין בתחלה בין בסוף וכל הנוטל ידיו לפירות הרי זה מגסי הרוח כל פת שהמלח בו צריך נטילת ידיים באחרונה שמא יש בו מלח סדומית או מלח שטבעו כמלח סדומית ויעביר ידיו על עיניו ויסמא מפני זה חייבין ליטול ידיים בסוף כל סעודה מפני המלח ובמחנה פטורים מנטילת ידיים בתחלה מפני שהן טרודים במלחמה וחייבין באחרונה מפני הסכנה:

(ד) עד היכן היא נטילת ידיים עד הפרק וכמה שיעור המים רביעית לכל שתי ידיים וכל שחוצצים בטבילה חוצץ בנטילת ידיים וכל העולה למדת מקוה עולה לשיעור רביעית:

לע"נ

זאב ואיים בן שרדה, גר גבריאל בן סוזן, דניאלה פורטונה בת רזל, צדיקה בת שרה ז"ל.